

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE McCARTHY DÖNEMİ VE DIŞ POLİTİKA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ*

Altuğ GÜNAR

İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrupa Birliği ABD Doktora
Öğrencisi
altuggunar@hotmail.com

ÖZET

Korku insanları kontrol etmek için başvurulabilecek ikna edici yollardan biridir. 1945 yılı öncesi ve sonrası Amerika Birleşik Devletleri'nin iç ve dış politikasında meydana gelen gelişmeler, korkunun insanlar üzerindeki etkisini göstermesi açısından iyi bir örnek oluşturur. 1950 yılında Senatör McCarthy tarafından yapılan komünist suçlamalar, ABD'de korkuya dayalı bir dönemi başlatmıştır. Çalışmada ABD'de McCarthycilik olarak adlandırılan dönemin gelişimi ve sonuçları politik olarak incelenmiştir. Öncelikle, McCarthyizmin tarihsel arka planı ortaya konularak, McCarthyizmin kavramsal analizi yapılmış, daha sonra ise McCarthy döneminin ABD dış politikasındaki etkileri analiz edilmiştir. Sonuç olarak, McCarthy dönemindeki bakış açısının dış politikayı doğrudan şekillendirdiği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Amerika Birleşik Devletleri, McCarthy, McCarthycilik, Dış Politika

THE ERA OF McCARTHY IN THE UNITED STATES OF AMERICA AND ITS IMPACTS ON FOREIGN POLICY

ABSTRACT

Fear is one of the persuasive ways that one can apply in order for controlling the people. The developments in the internal and foreign policy of the United States of America before and after 1945 forms a good example of the effects of fear on people. In 1950, Communist accusations which were made by Senator McCarthy, commenced an era of fear in the USA. In this study the development and the results of the period which is called McCarthyism in the USA is analysed politically. Initially, via revealing the historical background of McCarthyism, the conceptual framework was completed and then the impacts of McCarthy era on foreign policy of USA were analyzed. As a conclusion, it is indicated that the point of view during McCarthyism term shapes the foreign policy directly.

Keywords: United States of America, McCarthy, McCarthyism, Foreign Policy

---

* Eleştirileriyle makaleyi geliştirmemi sağlayan hakemlere katkılarından dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

GİRİŞ

İkinci Dünya Savaşı'nın sonra ermesi ile birlikte uluslararası alanda iki süper güç yerini almıştır. ABD ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği her alanda büyük bir bayrak yarışına girmiş iki ülke de temsil ettikleri ideolojiler bağlamında daha çok taraftar kazanmaya çalışmıştır. Atom silahlarının bulunması ile birlikte iki ülke arasındaki rekabet farklı bir boyuta taşınmıştır. Geleneksel silahların bulunması eskiye ait askeri kavramları büyük bir değişime uğratmış, atom silahlarının gücü göz önüne alındığında oluşan dehşet dengesi, bugün Soğuk Savaş olarak adlandırılan bir sürecin başlamasında başat bir role sahip olmuştur. Soğuk Savaş olarak anılan dönemin iki ülke için getirmiş olduğu baskı, iki ülkenin toplumları üzerinde ileri derecede sert önlemlerin alınmasına neden olarak, korkuya odaklı tedbirlerin geliştirilmesine ve politika yapım süreçlerinin korkuya odaklı bir şekilde yapılmasına neden olmuştur.

Korku yasal yollar kullanılarak etkisi toplum üzerinde meşru kılındığında, insanları yönlendirmede kullanılacak en etkili yollardan birisidir. Çeşitli yasal yollar kullanılarak meşru bir hale getirilmiş korku yaratma uygulamaları spekülasyonlara, şüphecilığe ve bir kamuoyu refleksinin oluşmasına neden olur. Yaratılan korku ortamında toplum içerisinde yaşayan birey, yasal yollar ile meşru kılınmış ve oldukça etkili korku yöntemleri doğrultusunda yönlendirilebilir ve yapması istenen davranışı sergiler. 1945-1954 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) iç ve dış politikada hakim propaganda unsuru haline getirilen komünizm tehlikesi bir korku toplumunun oluşmasını sağlamıştır. Wisconsin'den seçilen Senatör McCarthy yasal gerekleri çiğneyerek çoğu insanın asılsız bir şekilde yargılanmasına neden olmuş ve ABD'de bir fenomen haline gelecek olan ve McCarthycilik ya da cadı avı olarak adlandırılacak bir döneme damgasını vurmuştur.

McCarthycilik, 1950 yılında Senatörün Wheeling'de yapmış olduğu konuşmada ABD'de komünist emellere hizmet ettiği belirlenen 205 kişinin isminin yazılı olduğu bir listeye sahip olduğunu öne sürmesi ile büyük bir tırmanışa geçmiştir. (Griffith 1987, Alwood 2007, Hastedt 2004, Kongar 2009, Doherty 2003, Fitzgerald 2007, Rosteck 1994, Walker 2011, Zelizer 2004, Wynn 2008, Oshinsky 2005, Herman 2000, Rovere 1996). Ancak Senatör McCarthy tarafından öne sürülen liste hiçbir zaman açıklanmamış ve komünist emellere hizmet ettiği öne sürülen kişilerin komünist parti ya da bu tip faaliyetlerle bağlantıları hiçbir zaman kanıtlanamamıştır.

Çalışmada McCarthyizmin ABD'de toplum üzerindeki etkilerinden ziyade politik konuların ele alınmasına gayret gösterilmiştir. Bu doğrultuda çalışma ABD'de McCarthyizm ve McCarthy dönemine yönelik yapılan önceki çalışmalardan ABD dış politikası üzerindeki etkilerini incelemesi bakımından ayrılmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde McCarthyizm

kavramının tarihsel arka planı verilerek, McCarthyizmin kavramsal olarak analiz edilmesi amaçlanmıştır. İkinci bölümde ise, McCarthy döneminin, ABD dış politikası üzerinde etkilerinin ortaya konması amaçlanarak, dış politikada meydana gelen gelişmeler gösterilmeye çalışılmıştır. Anılan dönemde sivil haklar hiçe sayılmış, Bertolt Brecht, Charlie Chaplin, Arthur Miller, Orson Welles, Pete Seeger, Joseph Losey, Richard Wright, Ollie Harrington, James Baldwin, Herbert Biberman, Lester Cole, Chester Himes, William Benton, Owen Lattimore gibi sanat, kültür ve akademik çevreden çoğu kişi ülkeyi terk etmek zorunda kalmıştır (Kongar, 2009, Whitfield, 1996, Herman, 2000).

1. ABD'DE McCARTHY DÖNEMİNİN TARİHSEL ARKA PLANI

1919-1920'de yaşanan komünizm karşıtı baskı uygulamaları, İkinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesi ve kıta Avrupa'sında yenilen devletlerin ortaya çıkardığı güç boşluğunun Sovyet Rusya tarafından doldurulması, ABD'de komünizm karşıtı faaliyetlerin hızlanmasına neden olmuştur. Eski güçlerin çekilmesi, dünya üzerinde iki süper gücün hâkimiyetine olanak vermiştir. Ancak bu dönemde ideolojik boyut, her şeyden çok daha önemli olacak ve ABD'de McCarthycilik olarak anılan bir dönemin başlamasına neden olacaktır.

Anti-komünist uygulamaların ilk evresinde ABD'de toplumsal ve siyasi hoşgörüsüzlük, kendisini ortaya çıkan her radikal ve ayrılıkçı düşünceyi engellemek olarak göstermiştir. 1946'da Josep McCarthy'nin Senatör olarak seçilmesi, ABD'nin hiç olmadığı kadar bu uygulama ve faaliyetlerinde ileri gitmesini sağlamış, 16 Kasım 1953'te Harry Truman'ın televizyonda yaptığı konuşma anılan dönemin uygulama, faaliyet ve bıraktığı izleri belirtmesi açısından tüm dikkatleri üzerine çekmiştir. Truman'a göre; McCarthycilik gerçeğin yozlaştırılması, ABD'nin tarihsel hakkaniyetini terk etmesidir. Hukukun ve normal düzenin terk edilmesi anlamına gelmekle birlikte, bu kavram büyük bir yalandır ve vatanseverlik ile güvenlik adı altında herhangi bir Amerikalıya karşı yöneltilen asılsız içi boş suçlamalardır. McCarthycilik, toplumun her seviyesinde bağlılığın yıkımı, korkunun yayılmasıdır. Bu durum siyasette demagoji gücünün yükselmesidir (Doherty, 2004: 14-15).

1.1. McCarthy Öncesi Dönemde Komünist Algı

McCarthycilik, ABD siyasi sahnesinde her ne kadar 1946-1953 yılları arasında hâkim olmuş gibi gözükse de, daha önce bahsedilen ancak temellendirilmeyen komünizm karşıtı uygulamalar ve faaliyetler McCarthy'den çok daha önceye dayanmaktadır. McCarthyçiliğinkökenleri

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014)
62-78

Amerikan siyasi kültüründe çok derin bir yere sahip olmakla birlikte herhangi bir radikal politika gibi kolay açıklanamamaktadır. Hofstadter'e göre, McCarthycilik Amerikan siyasi sahnesinde periyodik olarak ortaya çıkan bir radikal dalga olarak algılanabilmektedir. Amerika siyasi kültüründeki bu durum 1789'da kendisini 'Alien ve Sediton'¹ yasalarının yapılmasıyla göstermiştir. 1800'lerin ortasında ise 1789'da yaşanan durum, 'Know-Nothing Party'² olarak bilinen bir paranoyanın yaşanmasına neden olmuştur. 1920'lerde ise bu durum kızıl korku olarak daha sonra ise McCarthycilik olarak bilinen bir kavramın türemesine neden olmuştur (Hastedt, 2004: 308).

ABD'de kızıl korkunun yayılmaya başladığı yıl 1917'dir. 1919 yılında Sol Sosyalist Parti ve Komünist İşçi Partisi'nin kurulması ile birlikte dünya üzerinde hızla yayılan komünist ideoloji ABD'de de ses bulmuştur. Sol Sosyalist partisi genel olarak doğu Avrupa ve Rusya'dan göç eden kişiler tarafından oluşurken, Komünist İşçi Partisi John Reed adında bir köşe yazarı tarafından kurulmuştur. Komünist İşçi Partisi olarak anılan parti daha sonra CPUSA (*Communist Party USA*) olarak isim değiştirerek Amerika'nın Komünist Partisi ismini alacaktır. CPUSA partisinin Amerikan siyasi hayatında büyük bir etkisi bulunmaktadır. Özellikle 1930 ve 1945 yılları arasında, Earl Browder öndeliğindeki parti bu dönemde 1929 ekonomik krizi, işsizlik ve Avrupa'da faşizmin yükselmesinin de getirdiği çoğu olayla birlikte etrafında geniş taraftar toplamıştır. (Weir, 2007: 147-150)

CPUSA partisinin ABD'de yükselişe geçmesi, Roosevelt tarafından başlatılan New Deal (Yeni Anlaşma) programının sosyalist uygulamalar ile eş değer olarak değerlendirilmesi güvenlik konusunda ileri tedbirlerin alınmasına neden olmuştur. Bu bağlamda da 1908 yılında kurulan, Birinci ve İkinci Dünya Savaşı ile gündeme gelmiş olan ajanlık ve komünist aktivitelerin soruşturulmalarında önemli bir rol oynayan FBI³ (*Federal Bureau of Investigation*) harekete geçirilmiştir. FBI'nin McCarthycilikteki en önemli rolü sürecin tüm aşamasında soruşturmaları yürüten kanat

¹Alien and Sediton Act yasaları Amerika Birleşik Devletleri'ni düşman ülkenin yabancı vatandaşlarından korumak ve hükümete karşı kışkırtıcı eylemleri önlemek adına yapılmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz:(Hastedt, 2004: 308).

²The Know Nothing hareketi, ABD'de yerli bir siyasi hareket olarak ortaya çıkmıştır. Alman ve Katolik göçmenlerin ülkeyi ele geçirme korkusu nedeniyle kurulan parti, McCarthy dönemindeki gibi çeşitli uygulamalarda bulunmuş, Alman ve İrlandalı Katoliklerin Roma'dan yönetildikleri ileri sürülmüştür (Taylor, 2000: 167-168).

³ABD istihbarat servisi 26 Temmuz 1908 yılında kurulmuştur. Ancak kurulduğu yıllarda FBI ismini almamıştır. Asıl ismini 1935 yılında Kongre Federal Bureau of Investigation ismi altında faaliyet yürütmesini kabul ettikten sonra alacaktır. Kongre, kurumun kurulduğu yıllarda Amerikalı bir avukat olan General J. Bonaparte W.Finch'ı istihbarat işlerinden sorumlu olarak bu bölüme atamıştır. İstihbarat servisi kurulduğu ilk yıllarda Adalet Bakanlığı'na bağlı olarak çalışmalarını sürdürmüştür. Ayrıntılı bilgi için bkz: (U.S Department of Justice Federal Bureau of Investigation, 2006: 1-4.)

olmasından gelmektedir. Özellikle Birinci ve İkinci Dünya Savaşı'nda bu kurumun komünist aktivitelere karşı etkin şekilde soruşturmaları yürütmesi, FBI kurumunun McCarthycilik dönemi açısından ne kadar önemli bir araç olduğunun da en bariz kanıtıdır (Hastedt, 2004: 159).

FBI'nın o dönemde başkanı olan J. Edgar Hoover tarafından oluşturulmuş olan Karşı İstihbarat Programı COINTELPRO'nun (*Counter Intelligence Program*) kapsamı genişletilmiş ve sol düşünce taraftarı kuruluşlar hedef olarak gösterilmiştir. 1955 ve 1975 yılları arasında açıklanan bilgilere göre, FBI tarafından yaklaşık olarak 740.000 soruşturma yapıldığı bilinmekle beraber bu soruşturmalardan 190.000'inin radikal biçimde aşırı içerdiği tespit edilmiştir (Hastedt, 2004: 160).

Yabancı Sicil Kanunu (*The Alien Registration Act*) ve Smith Yasası (*Smith Act*) olarak bilinen kanunların hazırlanması ve 1940 yılında yürürlüğe girmesi ile birlikte, ABD ve Federal hükümete karşı girişilecek her türlü eylem ve faaliyetler kesin olarak suç kabul edilmiştir. 1946 yılında yeniden örgütlenme kanunu HUAC'ın (*House Un-American Activities Committee*) Kongre'de kalıcı olarak soruşturmaları yürüten organ olmasını sağlamıştır. 1950 yılında içişleri güvenlik yasası Başkan Truman'ın vetosuna rağmen Kongre'den geçmiş ve tüm komünist yandaşı olarak görülen kuruluşların kayıt altına alınması gerekli kılınmış, bu yönde faaliyet gösteren örgütlerin ofislerinin kapatılması bir zorunluluk haline getirilmiştir. Bu yönde hayata geçirilen bir diğer kanun ise 1954 yılında kabul edilen komünist kontrol yasasıdır. Yasa komünist tehdide karşı yeni bir kategori yaratmış, Komünist Parti gibi komünist sızmaların şüphelenildiği kurumlar ve organizasyonlar yasa dışı olarak kabul edilmiştir. Ayrıca 1954 yılında kabul edilen zorunlu ifade verme yasası ile birlikte şüpheli görülen kişilerin zorunlu olarak ifade vermeleri sağlanmış, ifade vermeyenlerin ise suçlu bulunması kararlaştırılmıştır (Halliday, 1982: 925).

1946 yılında yeniden örgütlenme kanunu ile kurulan ve Kongre'de soruşturmaları yürütme bakımından kalıcı komite olarak kabul edilen HUAC tarafından, 1947'de yürütülen faaliyetler kapsamında ABD film endüstrisinden kara liste olarak adlandırılan olay gerçekleşmiştir. Kara liste olayının ardından Hollywood dâhilinde olan ve olmayan, medya da dâhil olmak üzere bu sektöre ilişkin çoğu alanda soruşturma başlatılmıştır. Oluşan ortamda büyük sektör patronları çalışanlarının herhangi bir komünist aktivite veya faaliyet içerisinde bulunmadıklarına veya komünist parti ile bir ilişki içerisinde girmediklerine dair çeşitli belgeleme zorunluluklarına tabii tutulmuşlardır. Bu dönemde Motion Film Endüstrisinin Başkanı olan Eric Johnston Hollywood Film Endüstrisi'ndeki diğer büyük firmalarla beraber

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014)
62-78

Waldorf Bildirgesi⁴ olarak bilenen bir basın açıklaması düzenleyerek işbirliği yapmayan 10 kişinin kovulduğu ve bu kişilerin bilerek veya isteyerek işe alınmadığı ve komünist parti ile olan ilişkilerinin bilinmediğini duyurmuştur (Doherty, 2004: 22).

McCarthy döneminde gerçekleşen kara liste olayı ileride ABD siyasi hayatında da kendini göstermiştir. Yerel Folk müziğin temsilcilerinden olan Natalie Maines'in bir konserinde "Texas'tan gelen Amerikan Başkanından utanıyoruz" demesi sonucunda sanatçıya karşı ağır bir propaganda uygulanmıştır. Müzik şirketleri albüm basımını durdurmuş sanatçıya ait olan çeşitli yayınlar protesto edilerek yakılmıştır. Sanatçının yaptığı şey ABD'nin Irak ve Küba politikasını eleştirmiş olmasıdır (Volokh, 2005: 1423).

1.2. Kızıl – Komünist Korku

'Kızıl Korku'⁵ McCarthyizm ile adeta iç içe geçmiş bir kavramdır. Ancak kavram McCarthyizm'den çok farklı bir anlamı belirtmektedir. Bu dönemde yazılan çoğu kaynakta Kızıl Korku komünist tehlikeyi belirtmekle beraber, ABD'de bu yönde iç ve dış politika da gerçekleştirilen faaliyetleri de kapsamaktadır. Komünizm korkusu bu dönemde hiç olmadığı kadar çok işlenmiş, bu nedenle de kavram toplum üzerinde bu kadar etkileyici olmuştur (Fleming, 1954: 45).

Kızıl korku, ABD'de McCarthyizm döneminden çok daha önce komünizm karşıtı faaliyetlerin uygulanmaya başladığını da belirtmektedir. Çarlık Rusyası'ndan Sovyet Rusyası'na geçilmesine neden olan Bolşevik devrimi gerçekleşikten sonra, Amerikan toplumu üzerinde gerçekleştirilen baskıcı uygulamalar hızla artmıştır. Ancak bu dönem McCarthyizm dönemi gibi uzun süreli olmamış, 1919 ve 1920'lerin kızıl korkusu, siyasi hoşgörüsüzlüğün ve komünist baskının yoğun olarak yaşandığı ve McCarthyizm dönemine uygun bir zemin hazırlayan bir süreç olarak literatürde yer almıştır. Hoşgörüsüzlüğün karanlık uygulamaları bu dönemde

⁴Waldorf Bildirgesinden sonra Hollywood Film Endüstrisi de komünizm karşıtı çok sayıda film ve belgesel yayınlamıştır. Waldorf Bildirgesinin negatif etkisi, pozitif bir yönelim ile sonuçlanmış, Bu dönemde Comrade X ve Ninotchka adında savaş sonrası Sovyet sistemi ile alay eden iki romantik komedi çekilmiştir. Ayrıca vatanseverlik duygularının da işlendiği filmlere yer verilmiş, Hollywood'un büyük stüdyoları birleşerek Demir Perde, Kızıl Tehdit, FBI için Komünistim gibi anti-komünist propagandası yapan filmler beyaz perdeye taşınmıştır.

⁵Kızıl korku kavramı, 1919'larda ABD'de başlayan komünizm karşıtı faaliyetleri nitelendirmektedir. Ayrıca 1945 ve 1960 yılları arasında McCarthy ile başlayan Komünist algısı da geniş bir şekilde bu kavram ile anılmıştır. Bu konuda yapılan çalışmaların çoğuna bakıldığında kavramın Komünizm ve komünizm karşıtı faaliyetleri nitelendiği açıkça görülmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: (Haynes, 1999); (Fried, 1997); (Woods, 2004); (Fariello, 1995).

siyasi çoğulculuğu, çeşitliliği ve sivil hakları büyük bir baskı altına almıştır (Regin, 2004: 24-26).

1.3. McCarthycilik

McCarthycilik teriminin ilk kullanımı Herbert Block adında bir karikatür sanatçısının Senatör Josep McCarthy'nin⁶ soy ismini 'ism' ile kullanarak yapmış olduğu bir karikatür resmine dayanmaktadır. 29 Mart 1950'de Washington Post gazetesinde yapılan bu karikatürde McCarthycilik kavramı ilk defa bir akımı ve dönemi belirtir şekilde kullanılmıştır. Karikatürde McCarthycilik kovalar dolusu zifte benzetilmektedir. Ayrıca Cumhuriyetçi partinin geleneksel sembolü olan Fil, zifte doğru çekilmekte, bu dönemde fırtına gibi esen suçlamalara bulaştırılmak istenmektedir (Doherty, 2004: 14).

McCarthycilik, belli bir döneme vurgu yapmakla birlikte, sadece bir 'izm' den ibaret olarak da görülmemektedir. Bu yönden bakıldığında, gözükmeyen bir korku olarak Amerikan halkının akıllarında demagojik söylemlerle yer etmiş bir korku olduğu ifade edilebilir. Ancak dönemin konjonktürü, bu kavramın gelişmesinde büyük bir role sahiptir. McCarthy ve McCarthycilikkavramı tek başına anlamlandırılmadığı gibi üretken zekaya sahip bir senatörün çabaları olarak görülmemelidir ki kavram bununla birlikte ABD politik sisteminin belirtilen dönemlerde işlemediğine de vurgu yapmaktadır (Griffith, 1987: 116).

McCarthy dönemi üzerine çalışan çoğu yazar, McCarthycilik kavramını doğrudan komünizm karşıtı faaliyetler ile aynı anlamda kullanmakta, çoğu tarihçi kavramı toplumsal olarak yaratılan korku ve Soğuk Savaşın getirmiş olduğu bir süreç olarak görmektedir. Ancak açıklamalar ışığında McCarthycilik olarak belirtilen kavramın sadece Soğuk Savaş döneminin bir getirisi olduğunun belirtilmesi, bu dönemde McCarthy ve ona destek verenler tarafından gerçekleştirilen uygulamaları, dışarıda bırakmaktadır. Bu nedenle McCarthycilik⁷ olarak belirtilen kavramın

⁶İrlanda kökenli Amerikan bir ailenin beşinci üyesi olarak 1908 yılında Wisconsin'de doğan Josep McCarthy hukuk okuduktan sonra avukatlık mesleğine başlamıştır. Daha sonra bölge savcısı olmak için çok çalışmış, fakat tekrar başarısız olmuş, bu hayalini Cumhuriyetçi Parti'ye geçerek gerçekleştirmiştir. (Oakley, 1990: 199) İkinci Dünya Savaşı'nda orduya katılan McCarthy, mükemmel savaş hatıralarının olduğunu söylemişse de, görevinin sadece masa başında oturmak ve eğitim uçuşlarına katılmak olduğu belirtilmiştir. Seçimler sırasında rakibi Robert La Follette'ye karşı seçimi çok az bir farkla kazanmıştır (Cavendish, 2000: 52).

⁷Senatör Josep McCarthy ve *McCarthycilik* konusunda yazılan birçok kitapta da kavram, McCarthy'nin başarıya ulaşmak için kullandığı bir araç olarak görülmektedir. Bu anlamda da *McCarthycilik* kavramı kısaca ve basit olarak şu şekilde tanımlanmaktadır. *McCarthycilik* kavramının en genel açıklaması, Wisconsin'den 1946 yılında seçilmiş ve 2 Mayıs 1957 kadar yaşamış olan Josep McCarthy'nin adından türemiş olduğudur. Bkz.: (Strout, 1999).

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014)
62-78

Amerikan siyasi sistemi tarafından geliştirilmiş bir olgu olarak belirtilmesi ve ülke içerisinde kişisel gücün ve çıkarların elde tutulması için yetkili siyasi araçlar kullanılarak yoğun politik faaliyetler bağlamında popülist bir çekim gücüne sahip aşırı sağ radikalizmi olarak kabul görmesi, kavramın daha rasyonel bir çerçevede ele alınmasına olanak sağlamaktadır (Griffith, 1970: 25-26).

2. McCARTHY DÖNEMİNİN ABD DIŞ POLİTİKASINA ETKİSİ

Korku siyaseti kavramı temel olarak siyasetçilerin kendi amaçlarını gerçekleştirmek adına insanların kaygılarını yönlendirme uygulamalarını barındırmaktadır. Ancak şüphesiz ki, siyasetçiler korku ve korku ile alakalı uygulamaları mesajlarını topluma iletmek adına önemli bir kaynak olarak görmektedirler. Korku yöntemleri bazen mevcut bir rakibi zayıflatmak ve toplum tarafından kabul görmek için de kullanılabilir. Ancak korku siyaseti sadece kamuoyununun ya da toplumların manipüle edilmesi ile alakalı değildir. Korku zamanla toplum içerisinde bir güç olarak kendi başına var olmaya başlar (Furedi, 2005: 123).

Korku siyaseti ve uygulamalarına verilebilecek en iyi örnek McCarthy dönemi Amerikasıdır. Bu dönemde gerçekleştirilen korku odaklı eylemler ABD iç politikasını temelinden etkilediği gibi dış politikasında da oldukça radikal değişiklikler yaşanmasına neden olmuştur. Birinci Dünya Savaşı öncesi izolasyonist bir dış politika izleyen ABD dış politikada, 1950 yılı ve sonrası komünist tehlikenin bertaraf edilmesine odaklanmıştır. McCarthy döneminin dış politika üzerindeki izlerinin silinmesi çok kolay olamamış, komünizm karşısında demokrasiyi savunan ABD, Avrupa'ya aktarılan yardımlar ile Avrupa'nın yükünü komünizme karşı savunmuştur.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında da oluşan yeni uluslararası konjonktür dış politika yapım sürecini zorlaştırmış, dış politikanın belirlenmesi karşılaştırmalı ve çok yönlü bir analizin iç politika dikkate alınarak yapılmasını gerekli kılmıştır. Dış politika yapım sürecinin bu yönde değişimi dış politika algı faktörlerinin daha iyi bir şekilde değerlendirilmesini bir zorunluluk haline getirmiştir (Bowie, 1960: 3) .

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları öncesi, ABD dış politikası başkanlar tarafından alınan kararlar doğrultusunda şekillenmiştir. Washington'un başkanlıktan ayrılırken dile getirmiş olduğu izolasyon politikası, ABD'nin Birinci Dünya Savaşı'na kadar uygulamış olduğu dış politika tercihini oluşturmuştur. Başkan James Monroe ise Monroe Doktrini olarak bilinen dış politika tercihiyle, ABD'nin her zaman Avrupa ve kuzey yarım kürede bulunan dış politika meselelerinden kendisini izole etmesi

gerekliliği üzerinde durmuştur.⁸ Ancak, Başkan Woodrow Wilson ahlaki ve karşıt değerlere başvurarak ABD'nin Birinci Dünya Savaşı'na dâhil olmasının gerekliğini belirtmiş ve ABD dış politika tercihinde ilk değişikliği gerçekleştirmiştir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise ABD'nin dış politikada dünya meselelerine kayıtsız kalamayacağı ve merkezi bir rol üstlenmesi gerektiği kabul edilmiş, ABD dış politika tercihleri müttefiklerinin gücünü destekleme ve dünya üzerindeki konumlarını korumaya doğru yönelmiştir (Kissinger, 2009: 21).

2.1. Truman Doktrini, Marshall Yardımı ve NATO'nun Kurulması

Soğuk Savaş⁹ döneminde, ABD dış politikası büyük ölçüde Sovyet tehdidinden etkilenmiştir. Başkan Truman önderliğinde, ABD dünyada komünizm ile savaşta bütün yükü üzerine almış, ABD Senatosu ve Kongresi de bu misyonu desteklenmiştir. Başkan Truman tarafından hayata geçirilen bu politika daha sonra Truman Doktrini olarak anılmış ve ülke içerisinde de giderek artan komünist tehdidin de etkisiyle Sovyet komünizmine dünya üzerinde büyük bir savaş açılmıştır.

Yaşanan iki dünya savaşının sonuçları muazzam derecede uluslararası ilişkiler manzarasının değişmesine neden olmuştur. Rus devriminin gerçekleşmesi, atom bombasının bulunması, sömürge imparatorluklarının sona ermesi, komünist devletlerin sayısının artması, Avrupa'nın yeniden şekillenen haritası ve Almanya'nın bölünmesi 1914'ten 1989 yılına kadar uluslararası ilişkilerin temel aktörleri olan devletlerin dış politikalarında belirleyici faktörler olmuştur (Lukacs, 95: 2). Hitler Almanya'sı ve Mussolini İtalya'sı, Fransa ya da İngiltere tarafından değil, ABD ve Sovyetler Birliği tarafından yenilgiye uğratılmışlar, 1970 yılı ve sonrasında uluslararası ilişkiler, iki farklı ideolojiyi temsil eden iki süper gücün dünya üzerinde hâkimiyet kurmak için göstermiş olduğu çaba çerçevesinde gelişmiştir. İki kutuplu dünya yerle bir olmuş, Avrupa devletlerinin, ABD ve Sovyetler Birliği etrafında yer almaları üzerine kurulmuş, bu durum 1989 yılına kadar 20 sene sürmüştür (Sander, 2007: 202).

⁸ABD dış politika tercihi her zaman kendisini dünya işlerinden izole etmeyi öngörmemiştir, örnek olarak 1898'de Başkan William McKinley ABD'yi İspanyol Amerikan savaşına sokmuş, Başkan Theodor Roosevelt ise ABD'nin Latin Amerika üzerinde yoğunluğunu arttırmıştır.

⁹Amerikan Dış Politikası Ansiklopedisi'ne göre Soğuk Savaş Kavramı, İkinci Dünya Savaşının sonundan 1989 Berlin Duvarı'nın yıkılışına kadar geçen süre içerisindeki uluslararası düzeni açıklayan bir kavramdır. Soğuk Savaş dönemi, rekabetin, düşmanlığın ve gerilimin Batı güçleri ve Komünist Bloğu ülkeleri arasında hâkim olduğu dönemdir. Ancak gerilim her ne kadar yüksek düzeyde olmuşsa da iki süper güç arasındaki yüksek düzeydeki tansiyon hiçbir zaman açık veya konvansiyonel bir savaşa dönüşmemiştir. Bkz: (Hastedt, 2004: 83).

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
 4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014)
 62-78

İkinci Dünya Savaşı'ndan Berlin duvarının yıkılışına ve Sovyet Rusya'nın dağılışına kadar geçen süre içerisinde Sovyetler Birliği'nin her eylemi Amerika tarafından olağan bir tehdit olarak algılanmış ve eşit şekilde karşılık verilmiştir. Durağan ancak rekabetçi silah yarışı başarılı bir şekilde yıldırıcı olmuş, birkaç krize rağmen karşılıklı savaş taraflar arasında söz konusu olmamıştır (Wrona, 1996: 617). Değişen teknoloji ve savaş kavramı, yok ediciliği tartışılmaz olan atom bombasının bulunmuş olması, iki güç arasında bir dehşet dengesi yaratmıştır. Ancak çalışma açısından da Soğuk Savaş kavramının önem arz eden bölümü, getirmiş olduğu ideolojik rekabet ve ABD'nin dış politikasındaki eksen değişikliğidir. ABD Monroe doktrininden beri sürdürmüş olduğu izolasyon politikasını terk etmiş, Komünist tehditin dünya üzerinde yayılmasını çeşitli doktrinler ile engellemeye çalışmıştır. Soğuk Savaş kavramı bahsedilen yönlerden büyük önem arz etmekle birlikte, *McCarthyilik* ve McCarthy ABD'sinin doğmasını sağlamıştır.

Soğuk Savaş, ABD iç politikasında komünist avı ve McCarthyilik olarak gerçekleşirken, ülke dışında ise demokrasinin savunulması ve komünizme karşı ideolojik savaş olarak gelişmiştir. ABD dış politikasında değişen eksen, Truman doktrini ile dünya üzerinde kendisini göstermiş, 1947'de komünizm tehdidi Yunanistan ve Türkiye olmak üzere genişleyerek, Yugoslavya ve Sovyetler Birliği, İngiltere destekli Yunanistan'ı tehdit etmeye başlamıştır. Ancak İngiltere'nin Yunanistan'a yardım götüremeyeceğini deklare etmesinden sonra, ABD bu görevi üstlenmiş, 1947'de, Truman doktrini olarak anılan yardım Başkan Truman tarafından açıklanmıştır. ABD, Yunanistan ve Türkiye'ye yapmış olduğu yardım ile Sovyet Rusya komünizmine karşı savaş açtığını resmen ilan etmiştir. ABD'nin bu nokta da yapmak istediği komünist tehdide karşı karşıya olan rejimleri uyarmak ve desteklediğini göstermek olmuştur. ABD komünizme karşı her alanda karşı konulamayacak bir güç ortaya koyarak bu tutumunu Sovyet Rusya komünist rejimi sona erene kadar sürdürmüş, iç ve dış politikada meydana gelen olaylar Başkan Truman'ın bu yönde kararlar almasını kolaylaştırmıştır. Birleşmiş Milletlerin kurulması, McCarthyilik, Kore Savaşı gibi o dönemde meydana gelen olaylar ABD dış politikasını doğrudan etkilemiştir (Algeo, 2009: 10). Ayrıca Sovyet Rusya'nın ardı ardına nükleer alanda yapmış olduğu testlerin ortaya çıkması, ABD'nin bu dönemde dış politika çizgisinde çok önem taşıyan bir başka değişim daha gerçekleştirmiştir. Truman'ın hidrojen bombası teklifi ile birlikte ABD dış politika karar vericileri tarafından hazırlanmış olan NSC-68 Raporu (68 No'lu Ulusal Güvenlik Konseyi Raporu) ile çevreleme politikası artık ABD'nin küresel dış politika görüşü olmuştur. Raporla ABD Sovyet tehdidi karşısında uyarılarak, Sovyetler Birliği'nin yayılmacı politikalarının ilerde belirsiz bir durum oluşturduğu ve takip edilen çevreleme politikasının

ABD'nin küresel görüşü olmasının gerekliliği vurgulanarak, Sovyet Rusya yayılcılığına daha sert bir şekilde cevap verilmesinin zorunluluğu belirtilmiştir(Hastedt, 2004: 102).

Sovyet Rusya yayılcılığına karşı, Avrupa'nın bir an önce ayağa kaldırılması ve ekonomik olarak desteklenmesi bu doğrultuda da Marshall yardımının¹⁰ onaylanması ve Kuzey Atlantik İttifakı'nın (*NATO/North Atlantic Treaty Organization*) tesis edilmesi oldukça önem taşımıştır. Avrupa'ya gerçekleştirilen ekonomik yardımlar ve tesis edilen güvenlik noktaları ile olası Sovyet genişlemesinin önüne geçilmesi planlanmıştır. Ancak ABD tarafından gerçekleştirilmek istenen çevreleme politikası sadece Avrupa ile sınırlı kalmamış, 1950'li yıllarda ABD çevreleme politikası genişletilerek, Japonya, Tayvan, Güney Kore ve Filipinler ile iki taraflı Güvenlik antlaşmaları imzalanmıştır. Bununla birlikte, ANSUZ Paketi olarak da anılan, Yeni Zelanda, ABD ve Avustralya ile karşılıklı savunma paketi imzalanarak Sovyet Rusya'nın çevreleme politikası bağlamında hareket alanlarının daraltılmasına devam edilmiştir. Fransız kuvvetlerinin 1954'te Çin'den çekilmesinden sonra ABD, Fransa, Büyük Britanya, Yeni Zelanda, Avusturya, Pakistan, Filipinler ve Tayland'ın katılımı ile birlikte Güney Asya İttifakı (*SEATO/South Asia Treaty Organization*) oluşturulmuştur. Çevreleme politikası kapsamında yapılan son eylem ise 1955 yılında ABD, Büyük Britanya, Türkiye, İran, Irak ve Pakistan yer aldığı Merkez Anlaşma Örgütü'nün (*CENTO/Central Treaty Organization*) kurulması olmuştur. Böylece ABD tarafından uygulanan, Sovyet Rusya komünizminin çevrelenmesi, olası Sovyet genişlemesine karşı başarılı bir şekilde uygulanmıştır (Hastedt, 2004: 102).

Ancak Sovyet yayılcılığı kıta Avrupa'sını tehdit etmeyi sürdürmüş, batı Avrupa içinde büyük bir tehlike olarak algılanmaya başlanmıştır. Sovyet dış politikasının uygulanmasından sorumlu olan Molotov'un yapmış olduğu açıklama batı ve doğu Avrupa başta olmak üzere Orta Doğu ve Asya'yı tehdit eden Sovyet tehlikesinin sınırlarını belirtmek açısından oldukça dikkat çekicidir. Molotov, dışişleri bakanı olarak görevinin Sovyetler Birliği'ni olağan hinterlandına ulaşıncaya kadar genişletmek olduğunu belirtmiş, Stalin'in ve onun şimdiye kadar da bu

---

¹⁰ABD tarafından yapılan yabancı yardımlar ülkenin siyasi ve güvenlik amaçlarına ulaşmak için kullandıkları en önemli uygulamalar olmuştur. Bu amaçla da yapılan Marshall yardımı Avrupa'da yayılma tehlikesi olan komünizme karşı Avrupa devletlerinin kendi ayakları üzerinde durmasını sağlayarak, Avrupa'da ABD'ye sağlam bir güvenlik zemini oluşturmuştur. Başkan Roosevelt döneminde ABD dış politikasında uygulanmak istenen program, Başkan Truman tarafından gerçekleştirilmiştir. Savaşın ardından Başkan Roosevelt'in dış politika çizgisini izleyen Truman, her ne kadar Sovyetler Birliği'ni büyük bir tehdit olarak görse de, yakın ilişki kurmaktan yana olmuştur. Bkz: (Hodge and Nolan, 2007: 267).

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014) 62-78

görevi başarılı bir şekilde yerine getirmiş olduğunu vurgulamıştır (Hodge, 2007: 267).

Stalin ve Molotov öncülüğünde yayılcı Sovyet Rusya politikalarına karşı, ABD'nin ana amacı Stalin'in doğu ve batı Avrupa'daki yayılcı politikalarının önüne geçmek olmuştur. Daha önce de bahsedildiği gibi, çevreleme politikasını başlangıcı olan bu yeni dış politika tercihi Avrupa'da Marshall yardımı olarak kendini göstermiştir. İkinci Dünya Savaşı'nın yıkıcı etkilerinin ardından, ABD'nin kıta Avrupa'sına aktardığı çoğu maddi yardım, Avrupa devletlerinin yeniden inşalarını sağlamakla beraber hiçbir zaman yoğun Sovyet propagandası karşısında duracak kadar güçlü olmamıştır. Avrupa devletlerinde komünist partiler günden güne güç kazanmaya başlamış, bu durum ise ABD'yi dış politika konusunda radikal kararlar almaya yönelterek Avrupa devletlerinin ekonomilerinin iyileştirilmesi bir öncelik haline gelmiştir (Kissinger, 2009: 438). Ayrıca 1949 yılında NATO'nun tesisi gerçekleştirilerek üye devletler karşılıklı savunma ve ani bir saldırı karşısında yardımı güvence etmiş, NATO üyelerinden birine yapılan bir saldırı, üye devletlerin hepsine yapılmış olarak kabul edileceği garanti altına alınmıştır. ABD'nin NATO'nun kurulmasında oynadığı rol, dış politikasında büyük bir değişimin açık bir göstergesi olmakla birlikte ABD askeri, ekonomik ve siyasi olarak Avrupa arenasına da bu yolla girmiştir (Ferrell, 2006: 63).

2.2. McCarthyiliğin Sonuçları ve Düşüşü

McCarthy seçilememesi korkusu ile günümüzde McCarthycilik olarak başlayacak olayların da fitilini ateşlemiş olur. McCarthy seçimlerden başarı elde edemeyeceğini anladığında, katolik bir rahip olan Edmund Walsh tarafından Demokratlara yönelik olarak komünist bir propaganda başlatması önerilir. Jack Anderson adlı bir gazeteciden de destek gören McCarthy, komünist olduğunu düşündüğü kişiler hakkında bilgi toplamaya başlar. FBI Başkanı Hoover'dan da yardım gören McCarthy, 9 Şubat 1950'de West Virginia Cumhuriyetçi Parti kadınlar toplantısında dışişleri bakanlığında 205 kişinin komünistlere gizli bilgi aktardığına dair ünlü listesini ilan eder. Sonuç olarak ise McCarthyizm olarak literatüre geçen cadı avı, FBI ve diğer destek odakları doğrultusunda başlamış olur (Kongar, 2009).

Schrecker tarafından yapılan betimleme McCarthycilik dönemine ilişkin durumu açıklığa kavuşturma bakımından oldukça net bir tablo ortaya koyarak toplumu beş farklı kategori içerisinde ele almaktadır. Schrecker'e göre dönemin merkezinde siyasi baskı iki şekilde var olmuş, suçluların kimliklerinin belirlenmesi ilk safhayı, cezalandırılmaları ise ikinci safhayı oluşturmuştur. Dönemi toplum açısından kategorize eden Schrecker, ilk kategoriye komünizmi yaymakla suçlananları tespit edenleri, ikinci

kategoriye şüpheli kişiler ve organizasyonları, üçüncü kategoriye suçlamaları yasallaştıranları, dördüncü kategoriye Amerikan Sivil Haklar Örgütü (*ACLU/American Civil Liberties*) gibi savunma tarafında yer alan kurumları, son kategoriye ise seyirciler olarak tüm toplumu yerleştirmiştir (Schrecker, 1988: 198-199).

McCarthy ve yürütülen içi boş tüm soruşturmalar, o dönem medya ve toplum tarafından da desteklenmiştir. Bu dönemde ABD kamuoyunda büyük etkiye sahip çoğu grup ve dernek komünizm karşıtı çok sert söylemlerde bulunmuş ve Senatöre destek vermişlerdir. McCarthy'nin hedefleri, üstüne gittiği kişiler ve kurumlar her zaman büyük olmuştur. Bunlara örnek olarak bürokrasi ve ABD ordusu gösterilebilmektedir(Sokol, 1968: 445).

McCarthy'nin arkasına sağlam bir kamuoyu alarak başlatmış olduğu baskı ortamında giriştiği uygulamaların ilki komünist soruşturmalarının hızlandırılması ve bu soruşturmaların halka açık hale getirilmesi olmuştur. McCarthy daha da ileri giderek üniversitelerdeki derneklerden yayınlanan kitaplara kadar büyük bir araştırma programı başlatmış, özellikle devlet kütüphanelerinde yaptırmış olduğu araştırmalar sonucunda çoğu yayının kaldırılmasına ve birçok kitabında komünist başlığı altında yakılmasına neden olmuştur (Griffith, 1987: 216).

Soruşturmalar ve kurulan mahkemelerde arda arda sorgulanan komünist yanlısı şüphelilerinden sonra, Senatör McCarthy'nin yeni hedefi ABD ordusu olmuştur. McCarthy komünistlerin ordu içerisine sızıp bilgi sızdırdıkları suçlaması bu dönemde Başkan Eisenhower olmak üzere, üst düzey şirket sahiplerinden gazete yazarlarına kadar birçok kişiyi rahatsız etmiş ve Eisenhower'ın bu konuda bir şeyler yapmasının gerekliliği belirtilmiştir. O dönemde General Electric CEO'su olan Milton'un Avrupa'dan dönüşünden sonra başkana ilettiği mesaj dışarıdan da McCarthy ve komünizm karşıtı uygulamaların doruk noktasına ulaşmış olduğu ABD'nin nasıl görüldüğü belirtmesi açısından faydalıdır. Milton Avrupa'da gerek devlet adamlarının gerekse de çoğu kişinin McCarthy'i potansiyel bir Hitler olarak gördüğünü, Eisenhower yönetiminin de bu nedenle büyük ölçüde zarar gördüğü ve saygınlığını yitirdiğini belirtmiştir (Glazar vd., 2004: 22).

McCarthy tarafından yürütülen soruşturmaların ABD ordusuna kadar ulaşmış olması, ABD toplumunda ve devlet içerisinde, McCarthy'e olan desteğin düşmesine neden olmuştur. Komünist suçlamaların ve soruşturmalarının çoğunun boş çıkması McCarthy'nin toplum üzerinde ününü yitirmesine neden olmakla beraber komünist suçlamaların orduya yöneltilmesi McCarthy'nin bu konuda attığı son adım olmuştur. Devlet ve toplum üzerinde huzursuzluğun giderek yükselmesi Başkan Eisenhower'ın McCarthy ve diğer kurumlar üzerinde bazı yaptırımlar uygulama kararı

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014)
62-78

almasıyla sonuçlanmıştır. Bu bağlamda Beyaz Saray'dan gelen emirle birlikte, McCarthy'nin ve tüm komitelerin ordu üzerinde büyük bir baskı kurdukları belirtilmiştir. (Glazar vd., 2004: 22; Kongar, 2009).

Ancak gelen emirler karşısında McCarthy, propagandasını sürdürmeye devam etmiş ve hazırlamış olduğu basın bildirgelerinde, ordunun soruşturma kapsamında gözaltında tutulan üyeleri üzerinde baskı kurmak istediğini bu yolla da onun soruşturmadan uzaklaştırmak istediğini belirtmiştir (Glazar vd., 2004: 22). Amerikan siyasi hayatında büyük bir kırılma noktası teşkil eden McCarthycilik ve komünizm karşıtı uygulamalar büyük destek kaybederek yolun sonuna gelmiştir. McCarthy ve devlet arasındaki bu çekişme son olarak bir duruşmada belli olmuştur. Ordu tarafında atanan Josep Wlech, McCarthy ile yüzleşmek için Washington'a giderek Senatör'ün siyasi hayatın sonlanmasına ve 1950'den beri adeta bir korku ve terör ortamı yaratan bu cadı avının bitmesini sağlayacak olan sürecin başlamasını sağlamıştır (Glazar vd., 2004: 22).

McCarthy dönemi ABD'si her açıdan ikiye bölünmüştür. McCarthy tarafından yapılan soruşturmalar medya içerisinde de çok geniş destek bulmuştur. McCarthy'nin demogojik yeteneğinin medya yolu ile halka iletilmesi McCarthy fenomeninin bu kadar etkili olmasında büyük bir rol oynamıştır (Wreszin, 1982: 252). Bununla birlikte CBS'de (*California Broadcasting System*) çalışan Edward Murrow adındaki bir gazeteci ile McCarthy'nin mücadelesi adeta bir medya savaşına dönüşmüş, sadece Murrow değil Walter Lippmann, Drew Pearson gibi dönemin önemli isimleri McCarthy ve destekçileri tarafından vatan hainliği ile suçlanmıştır. Edward Murrow'un 'Şimdi Gör' adlı programında McCarthy'e başlatmış olduğu savaş kamuoyu gözünde Senatöre büyük zarar vermiştir. Programda Murrow'un McCarthy'e ve yöntemlerine karşı yaptığı ağır eleştiriler, McCarthy'nin aynı programda kendisini savunması ile devam etmiştir. McCarthy, Edward Murrow'u ABD'de bulunan komünistlerin başı olarak ilan etmiş, ancak bu programdan sonra McCarthy'in de sonunu hazırlayacak olan ordu soruşturması, McCarthy'nin ABD siyasi hayatından çekilmesine neden olmuştur (Medhurst, 1984: 81).

McCarthy ve McCarthycilikolarak anılan dönem tam olarak 1954'te sona ermiştir. 1954'teki seçimler ile birlikte Demokratların Senato'da çoğunluğu elde etmesi sonucu, McCarthy Senato'daki yerini ve komitelerdeki görevlerini kaybetmiştir. Yüksek Mahkeme, ülke içerisinde sivil hakları kısıtlayan tüm yasaları birer birer kaldırmış Senato ve Komitelerin görev ve yetkilerine büyük bir sınırlama getirmiştir. McCarthy ve McCarthycilik olarak bilenen paranoya ve kaos ortamı zamanla silinmeye başlamıştır (Glazar vd., 2004: 22). Ancak ABD iç siyasi hayatını ve dış politikasını etkileyen bu travma, ABD'nin dış politika ekseninde uzun bir dönem boyunca etkisini göstermiştir.

SONUÇ

Korku, toplumların yönetilmesinde geçmişten günümüze kadar kullanılan en önemli etken olmakla birlikte en caydırıcısı olarak da kabul edilebilir. Bu durum 1950'lerin ABD'sinde McCarthycilik olarak yaşanmıştır. ABD bu dönemde yaratılan korku ortamı nedeni ile çoğu ünlü olmak üzere bilim adamı, yazar ve akademisyenler ülkeyi terk etmek zorunda bırakılmıştır.

1945 ve 1953 yılları arasında ABD'de meydana gelen ve McCarthycilik olarak adlandırılan, komünizm karşıtı uygulama ve faaliyetlerin kökeni McCarthycilik döneminin öncesine dayanmaktadır. 1789 yılında Alien ve Sedition yasalarının yapılması, 1800'lerde Know-Nothing Party şüpheli hareketinin ortaya çıkması ve 1920'lerde Komünizmin bir tehdit olarak belirmesi, McCarthycilik olarak adlandırılan kavramın ortaya çıkmasında birer basamak olmuştur.

Kavramsal olarak ilk kullanımı Herbert Block isimli bir sanatçı tarafından yapılan McCarthyizm, daha sonra Amerikan toplumunu etkileyen görünmez bir korku olarak tanımlanmış, McCarthy üzerine çalışan çoğu akademisyen ve tarihçi bu kavramı farklı noktalardan ele alarak açıklamaya çalışmıştır. McCarthycilik ya da McCarthyizm olarak adlandırılan kavram önce Senatör McCarthy tarafından gerçekleştirilen içi boş suçlamalar olarak tanımlanmış daha sonra ise kavramın kapsamı genişletilerek, o dönemde ABD siyasi sisteminin çalışmadığı, komünist faaliyetlere karşı gerçekleştirilen korku ve baskı uygulamaları, Soğuk Savaş döneminin bir getirisi ya da aşırı sağ radikalizmi ile ilişkilendirilmiştir.

McCarthyizm dönemi korku ve baskı uygulamaları, ABD dış politikasında önemli değişikliklere neden olmuştur. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da ortaya çıkan güç boşluğunun Sovyet Rusya tarafından doldurulması, Birinci Dünya Savaşı öncesinde içine kapanık bir dış politika izleyen ABD'nin dış politikada dünya sahnesine çıkmasıyla sonuçlanmış, komünizm tehdidinde karşı büyük bir mücadeleye girilmiştir.

ABD, Truman doktrini ile birlikte komünizme büyük bir savaş açmış, Marshall yardımı ile Avrupa'nın ekonomik kalkındırılmasına odaklanarak komünizme karşı Avrupa'nın yükünü üstlenmiş ve NATO'nun tesis edilmesi sürecinde oynadığı rol ile komünist bloğun genişlemesinin önüne geçmek istemiştir. ABD tarafından dış politikada gerçekleştirilen bu eylemler, ülkenin dış politikasındaki eksen değişikliğinin en somut kanıtlarını oluşturmakla birlikte McCarthy döneminin dış politika üzerindeki etkilerini açık bir şekilde göstermektedir.

McCarthy tarafından yürütülen komünist soruşturamalar ABD toplumu tarafından da desteklenmiş, medya Senatöre büyük bir destek vermiştir. Ancak McCarthy tarafından sürdürülen soruşturamaların ABD

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014)
62-78

ordusuna yönelmesi, Senatöre olan desteğin düşmesi ile sonuçlanarak, McCarthy'nin ABD siyasi sahnesinden silinmesine neden olmuştur.

ABD'de yaşanan McCarthycilik döneminden çıkan çok sayıda önemli sonuç bulunmaktadır. Dönem boyunca insan hakları ve sivil haklar hiçe sayılarak binlerce insan suçsuz yere yargılanmış ve devlet aşırı şüpheli bir siyasi tutum geliştirerek binlerce soruşturmaya izin vermiştir. Dış politikada Başkan Truman ile başlayan değişim, iç politika dinamikleri ile büyük oranda desteklenmiş ve yönlendirilmiştir. ABD dış politikası Soğuk Savaş sonuna kadar çevreleme politikası ekseninde şekillenmiş, Başkan Eisenhower'dan sonra Avrupa'da ve tüm dünya üzerinde komünist rejimler baş tehdit olarak algılanmıştır. ABD dış politikası bu dönemde kazanmış olduğu güçlü tehdit algısı nedeni ile şüpheli bir tarz kazanmıştır. McCarthyliğin önemi ABD gibi demokratik bir ülkede meydana gelmesinden kaynaklanmaktadır. Medya, istihbarat ve siyaset üçgeninde ABD'de yaşanan bu dönem ABD'nin iç siyasal yaşamını etkilemiş ve dış politikası üzerinde etkileri günümüze kadar devam eden büyük bir iz bırakmıştır.

KAYNAKÇA

- Algeo, M. (2009). *Harry Trumans Excellent Adventure, The True Story of a Great Road Trip*, Chicago: Chicago Review Press.
- Alwood, E. (2007). *Dark Days in the Newsroom McCarthyism Aimed at the Press*, Philadelphia: Temple University Press.
- Bowie, R. R., (1960). Formulation of American Foreign Policy, *Annals of American Academy of Political Science*, 330, 1-10.
- Cavendish, R. (2000). Senator McCarthy's Crusade Begins, *History Today*, 50(2), 52-53.
- Doherty, T. (2003). *Cold War, Cool Medium, Television, McCarthyism and American Culture*, Colombia: Colombia University Press.
- Furedi, Frank. (2005). *Politics of Fear Beyond Left And Right*, A&C Black, London.
- Fariello, G. (1995). *Red Scare, Memories of American Inquisition*, W.W. Norton, New York.
- Ferrell, R. H. (2006). *Harry S. Truman and the Cold War Revisionists*, Colombia and London: University of Missouri Press.
- Fleming, D. F, (1954). Are We Moving Toward Fascism, *The Journal of Politics*, 16(1), 39-75.
- Fried, A. (1997). *McCarthyism, The Great American Red Scare, A Documented History*, Oxford University Press, New York.
- Glazar, N., Lewis, Antony., and Tanerhaus, Sam. (2004). Have You No Sense of Decency; McCarthyism 50 Years Later, *Bulletin of the American Academy of Arts and Sciences*, 57(3), 21-27.
- Griffith, R. (1987). *The Politics of Fear: Josep R. McCarthy and the Senate*, University of Massachusetts Press, United States.

A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
4(2014) 62-78
A. Günar / Nevşehir Hacı Bektaş Veli University Journal of Social Sciences 4(2014)
62-78

- Griffith, R. (1977). Political Context of McCarthyism, *The Review of Politics*, 3(1), 24-35.
- Halliday, T. C., (1982). Mccarthyism In Civil Era, The idiom of Legalism in Bar Politics; Lawyer, McCarthyism, and Civil Era, *American Bar Foundation Research Journal*, 7(4), 911-988.
- Hastedt, G. (2004). *Encyclopedia of American Foreign Policy*, New York: Facts On File, Inc.
- Haynes, John E. (1999). *Red Scare or Red Manace American Communism in the old War Era*, Chicago: Ivan R. Dee.
- Hodge, Carl C. and Nolan, Cathal J. (2007). *U.S Presidents and Foreign Policy; From 1789 to the Present*, California: ABD-CLIO.
- Kissinger, H. (2009). *Diplomasi*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Kongar, E. (2009). "McCarthy Kimdir? McCarthyizm Nedir? –II-", http://www.kongar.org/aydinlanma/2009/692_McCarthy-II.php adresinden 20 Ekim 2014 tarihinden edinilmiştir.
- Lukacs J. (1993). *Yirminci Yüzyılın ve Modern Çağın Sonu*, Türkçesi; Mehmet Harmancı, İstanbul: Sabah Kitapları.
- Medhurst, M. J., Ivie, R. L., Wander, P., Scott, R. L. (1984). *Cold War Rhetoric, Strategy, Metaphor And Ideology*, Michigan: Michigan State University Press.
- Oakley, R. J. (1990). *God's Country America in the Fifties*, New York: Dembner Books.
- Sander, O. (2007). *Siyasi Tarih 1918-1994*, Ankara: İmge Kitapevi Yayınları.
- Sokol, R. (1968). Power Orientation and McCarthyism, *The American Journal of Sociology*, 73(4), 443-452.
- Strout, Lawrence N. (1999). *Covering McCarthyism; How the Christian Science Monitor Handled Josep R. McCarthy, 1950-1954*, Westport, CT, London
- Schrecker, E. W. (1988). Archival Sources for the Study of McCarthyism?, *The Journal of American History*, 75(1), 197-208.
- Taylor, S. (2000). Progressive Nativism: The Know-Nothing Party in Massachusetts, *Journal of Massachusetts*, 28(2), 167-184.
- U.S. Department of Justice Federal Bureau of Investigation, (2006). *The FBI A Centennial History 1908-2008*, Washington D.C: Office of Public Affairs.
- Volokh, E. (2005). Deterring Speech; When Is It "McCarthyism"? When Is It Proper?. *Clairifornia Law Review*, 93(5), 1413-1454.
- Weir, R. E. (2007). *Class in America; An Encyclopedia*, United States of America: Greenwood Press.
- Woods, J. (2004). *Black Struggle, Red Scare Segregation and Anti-Communism in the South, 1948-1968*, Louisiana State University Press, Baton Rouge.
- Wreszin, M. (1982). McCarthyism; Media, Manipulation, Partisan Politics or Institutional Complicity, *Reviews in American History*, 10(2), 250-254.
- Wrona, D. H. (1996). Truth, Misinterpretation or Left Wing McCarthyism, *Sociological Forum*, 11(4), 613-621.